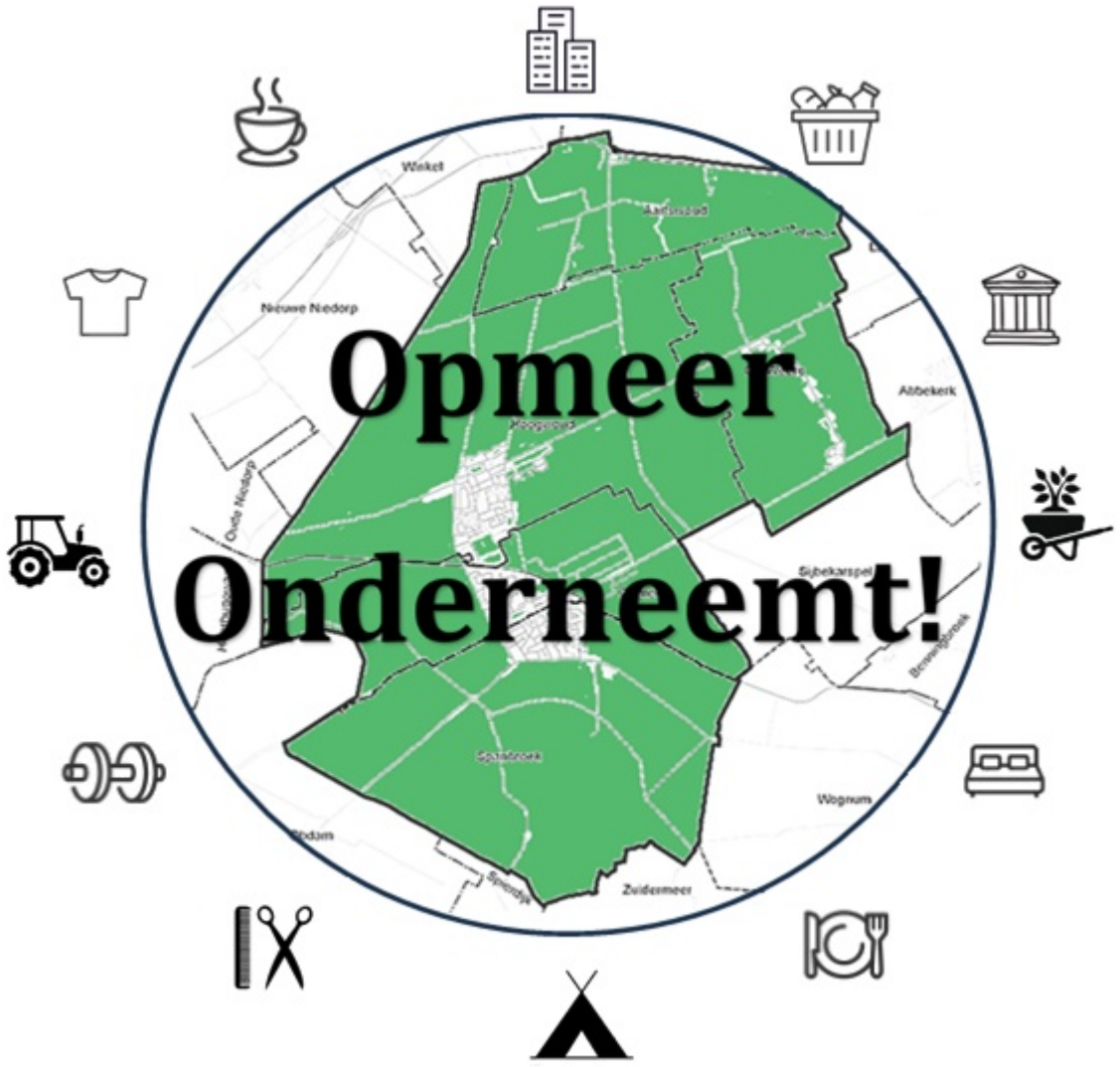
Nota Economische Zaken 2024-2029

gemeente opmeer

Vitale kernen
Ontwikkeling centrumgebied
Opmeer-Spanbroek
Ontwikkeling Hoogwoud Oost-De Veken
Goede connectie met ondernemers
Focus op toerisme
Ondernemend
Duurzaam
Helder toekomstperspectief voor onze agrarische sector
Samenwerking met de regio
Eigen identiteit

Bron: Coalitieakkoord 2022-2026

Wij hebben een moderne agrarische sector en focussen ons op kleinschalig toerisme e duurzame bedrijvigheid. Opmeer is ondernemend, sociaal en actief. We werken veel in regionaal verband, maar koesteren daarbij altijd onze eigen identiteit.

Bron: Toekomstvisie 2030

Inhoudsopgave

VOORWOORD VAN DE WETHOUDER 4

1. INLEIDING 5

Doelstelling Nota Economische Zaken *5*
Wat omvat Economische Zaken? *5*
Hoe is deze nota tot stand gekomen? *6*
Leeswijzer *6*

2. OPMEER IN BEELD 7

2.1 Huidige economische situatie in Opmeer *7*
2.2 Arbeidsmarktontwikkeling *9*
2.3 Economische ontwikkelingen in Opmeer *10*
2.4 SWOT *11*

3. KADERS 13

3.1 Toekomstvisie Opmeer 2030 Thuis in Opmeer! *13*
3.2 Coalitieprogramma 2022-2026 Vitaal Opmeer *15*
3.3 Pact van Westfriesland 7.1 *15*
3.4 Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland *16*
3.5 Samenwerkingsovereenkomst met Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) *16*
3.6 Regionaal Economische Agenda Westfriesland *16*
3.7 Convenant Werklocaties Westfriesland (2022) *16*
3.8 Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland (2015) *16*
3.9 Promotieplan Westfriesland (2023) *16*
3.10 Samenwerkingsverbanden *17*

4. ECONOMISCHE VISIE 18

Voorwoord van de wethouder

Met trots presenteer ik u, als wethouder van gemeente Opmeer, deze allereerste Nota Economische Zaken. Dit rapport biedt perspectief voor ondernemers en zorgt voor richting in het economische domein. Doelen en missie zijn vormgegeven in dit visiedocument dat nu de economische ruggengraat van Opmeer is geworden. Door in deze nota transparant te communiceren, scheppen we duidelijkheid voor iedereen: het laat zien waar wij als gemeente voor staan, waarmee wij bezig zijn en biedt houvast.

Vanuit mijn bestuurlijke visie vind ik het belangrijk dat mensen met elkaar in contact staan. Wat mij betreft is het doel hiervan tweeledig: om van elkaar te leren (kennisdeling) en om verbindingen te ontdekken waarbij je elkaar kunt versterken (samenkracht). Dit geldt voor ondernemers onderling, maar ook voor de verbondenheid tussen ondernemers en de gemeente.

De verbondenheid binnen onze samenleving in Westfriesland lijkt vanzelfsprekend, maar die is het niet. Regelmatig merk ik dat ondernemers niet van elkaar weten wat ze doen of waar ze mee bezig zijn. Daarom moedig ik ze aan om eens bij elkaar naar binnen te lopen en een 'bakkie te doen'. Of stel je bedrijf open tijdens Kom Binnen Bij Bedrijven-dagen. Streef samen naar een goed georganiseerd bedrijfsleven en zoek elkaar op, want samen ben je sterker.

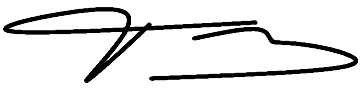
Afgelopen jaar kwam uit onderzoek naar voor dat Opmeer de beste vestigingsplek is voor industrie mkb-bedrijven in Noord-Holland en werd er in november voor het eerst de 'Dag van de Ondernemer' gevierd. We trapten af met een ondernemersontbijt en een wervelende lezing van oud-coureur Robert Doornbos. Met meer dan 100 ondernemers uit allerlei sectoren was de opkomst fantastisch.

Of het nu gaat om agrariërs, ondernemers uit het mkb, de toeristische sector of winkeliers: ik vind dat ze allemaal respect verdienen voor hun inzet en dat er een moment moet zijn waarop aandacht wordt gegeven aan het belang van ondernemers voor Opmeer.

Daarom vieren we op de 'Dag van de Ondernemer' ondernemerschap. Zo bedanken we ondernemers voor hun durf en doorzettingsvermogen, precies zoals het mkb dit ook uitdraagt. Het midden- en kleinbedrijf is immers de drijvende kracht van onze economie. Zij zorgen voor werkgelegenheid en zijn onmisbaar voor de leefbaarheid in onze gemeenschap.

Vincent Buis
Wethouder gemeente Opmeer

1. Inleiding

Voor u ligt de Nota Economische Zaken van de gemeente Opmeer. Opmeer hecht veel waarde aan de bijdrage die de lokale economie biedt aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Maar welke rol heeft de gemeente hierin? Het antwoord hoe de gemeente kan bijdragen aan het versterken van de lokale economie, vindt u in deze nota.

De komende jaren zijn er in de gemeente Opmeer behoorlijk wat ontwikkelingen op economisch gebied. Denk alleen al aan de herontwikkeling van het centrum Opmeer-Spanbroek en Hoogwoud-Oost en de ambitie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein De Veken. Dan zijn er ook nog de opgaves op duurzaamheid, energietransitie, digitale bereikbaarheid, de toekomstbestendigheid van de agrarische sector, de ruimtelijke puzzel én de samenwerking met de andere Westfriese gemeenten binnen het Pact Westfriesland 7.1 , het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, Recreatieschap Westfriesland en vele andere stakeholders.

Voor de gemeente Opmeer is niet eerder een overkoepelende beleidsvisie op het gebied van economie zaken opgesteld met duidelijke doelstellingen en bijbehorende ambities. Belangrijke input voor deze nota zijn de gesprekken geweest met lokale ondernemers en bestuursleden van ondernemers-/winkeliersverenigingen.

Doelstelling Nota Economische Zaken

Het doel is tweeledig. Enerzijds wordt kort en bondig inzicht gegeven in het geheel aan ambities en taken waarvoor de gemeente binnen het thema economie staat. Anderzijds worden gemotiveerde keuzes gemaakt voor de komende vijf jaar: welke doelstellingen krijgen extra aandacht? Het aanbrengen van deze focus is ook bedoeld om te voorkomen dat ambtelijke capaciteit en financiële middelen te versnipperd worden ingezet op de vele ambities die Opmeer heeft.

Wat omvat Economische Zaken?

Economische Zaken omvat alles wat te maken heeft met ondernemen; zoals de detailhandel, de horeca , de bedrijventerreinen, de ambulante handel, de agrarische sector. Economische Zaken staat niet op zichzelf, maar is met verschillende onderwerpen en opgaven verweven en heeft zodoende een overlap met vele andere beleidsterreinen. Denk bijvoorbeeld aan digitale en fysieke bereikbaarheid, duurzaamheid, transformatie naar wonen en stedelijke vernieuwing. Maar ook de toeristische sector valt onder Economische Zaken.

Hoe is deze nota tot stand gekomen?

Vanuit de Toekomstvisie Opmeer 2030 en het Coalitieakkoord 2022-2026, waarin de gemeente zich inzet voor een sterk en goed ondernemersklimaat, zijn ambities en opgaven op economisch gebied opgehaald. Vervolgens is gekeken naar het Pact van Westfriesland, de diverse reeds bestaande beleidskaders en actuele ontwikkelingen. Vervolgens is uit gesprekken met ondernemers(verenigingen), de regiogemeenten, externe samenwerkingspartners en de verschillende afdelingen binnen de gemeente Opmeer input gehaald en gekoppeld aan de ambities en doelstellingen zoals beschreven in de lokale Toekomstvisie Opmeer 2030, het Coalitieakkoord 2022-2026 en het regionale Pact van Westfriesland 7.1.

Leeswijzer

De Economische Nota start met de huidige economische situatie in de gemeente Opmeer en een opsomming van de belangrijkste beleidskaders en samenwerkingsverbanden binnen de regio Westfriesland en de provincie Noord-Holland. Vanuit de sterkte en zwakte analyse in de vorm van een SWOT wordt de economische visie aan de hand van de vijf opgaven uit de Toekomstvisie Opmeer 2030 in hoofdstuk 4 beschreven.

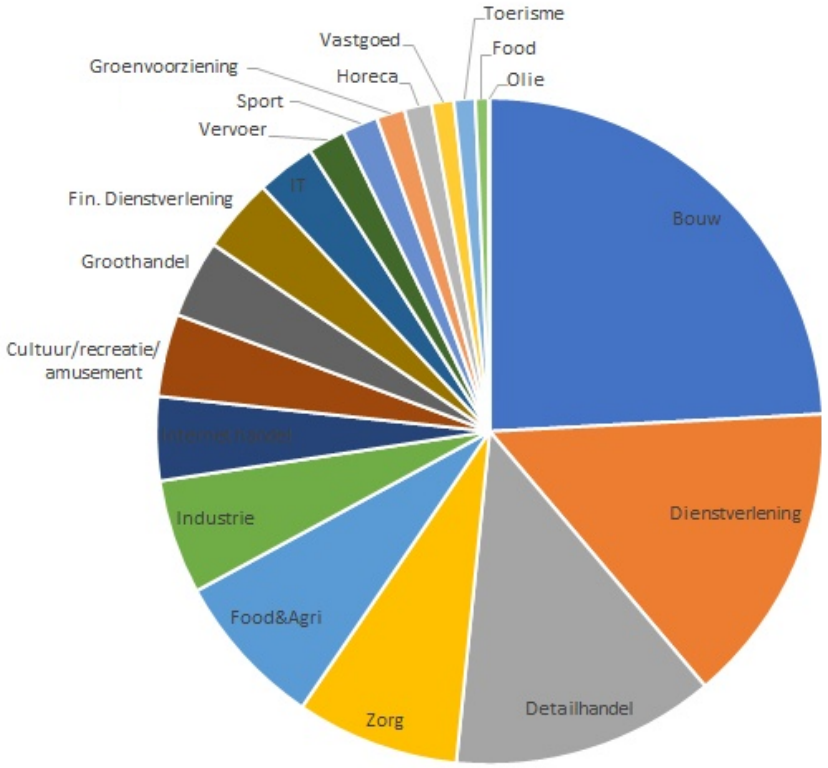
2. Opmeer in beeld

In dit hoofdstuk wordt op basis van een analyse de huidige economische situatie in de gemeente Opmeer beschreven. Er wordt ingegaan op de economische cijfers, het huidige regionale economische beleid en relevant lokaal beleid van andere domeinen. Vervolgens wordt dit gebundeld en samengevat, zodat de thema's voor de Economische Nota ontstaan.

2.1 Huidige economische situatie in Opmeer

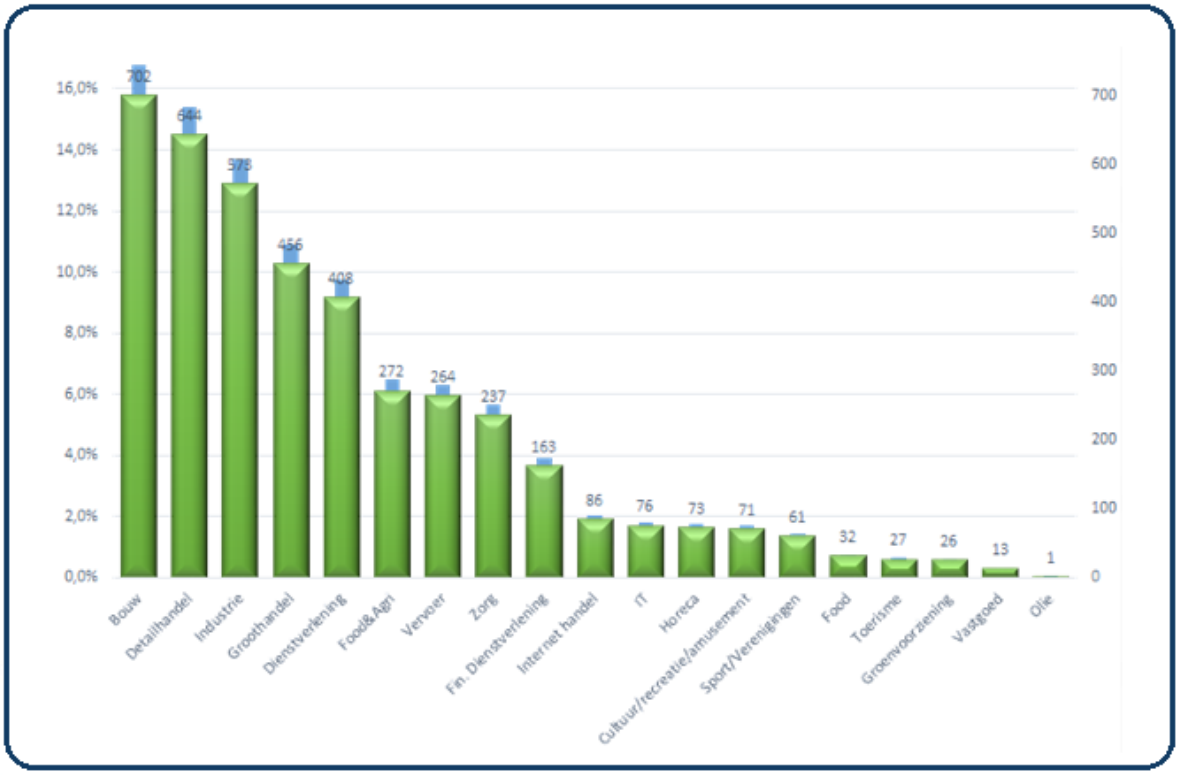
De gemeente Opmeer kenmerkt zich als ondernemende gemeente, waar veel bedrijven zijn gevestigd. Bij de Kamer van Koophandel staan totaal 2.569 bedrijven ingeschreven. Dit aantal is inclusief verenigingen en stichtingen, belangenbehartigers, kerken, scholen en overheidsbestuur (822). In onderstaande tabel zijn alle bedrijven ingedeeld naar sector zoals zij bij de KvK staan ingeschreven. Maar liefst 70% van de bedrijven staan ingeschreven als eenmanszaak. De bouwsector is met 24% het sterkst vertegenwoordigd in Opmeer. Op de voet gevolgd door de sectoren dienstverlening en detailhandel. Ruim 70%

Sector	#	%
Bouw	422	24,2%
Dienstverlening	256	14,7%
Detailhandel	223	12,8%
Zorg	138	7,9%
Food&Agri	132	7,6%
Industrie	97	5,6%
Internet handel	71	4,1%
Cultuur/recreatie/amuse	70	4,0%
Groothandel	66	3,8%
Fin. Dienstverlening	63	3,6%
IT	50	2,9%
Vervoer	32	1,8%
Sport	30	1,7%
Groenvoorziening	24	1,4%
Horeca	23	1,3%
Vastgoed	19	1,1%
Toerisme	18	1,0%
Food	11	0,6%
Olie	1	0,1%
Eindtotaal	1746	100,0%

Kijkende naar het aantal werknemers, dan zijn er in Opmeer 21 bedrijven, zijnde 1% van het totaal aantal bedrijven in Opmeer, met meer dan 20 werknemers, Zij zijn samen goed voor ruim 30% van de werkgelegenheid. Ruim 70% van de ondernemers heeft 1 werknemer of geen personeel in loondienst.

De sectoren detailhandel, bouw, industrie en groothandel genereren samen bijna 60% van de banen in de gemeente Opmeer. Volgens Stichting LISA, het werkgelegenheidsregister in Nederland, is het aantal banen in Opmeer de afgelopen drie jaren steeds met ca. 1% gegroeid.

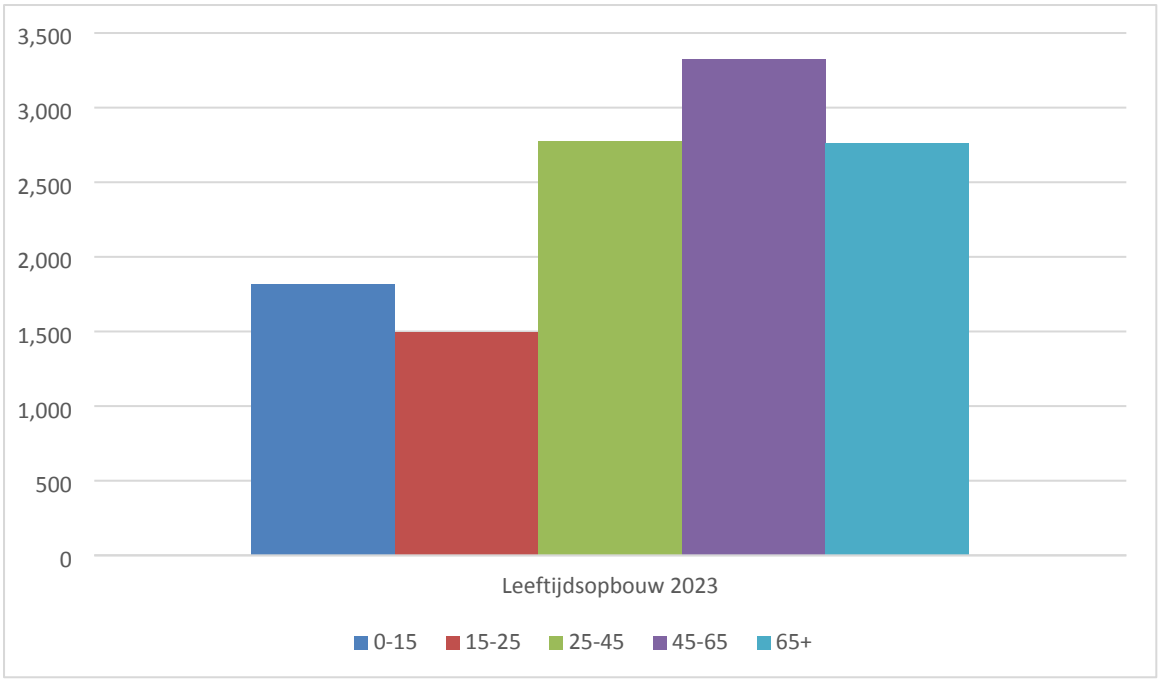
2.2 Arbeidsmarktontwikkeling

De omvang en samenstelling van de Nederlandse bevolking verandert sterk de komende jaren en zal zorgen voor een toename van de krapte op de arbeidsmarkt. Mede door vergrijzing zal het aantal mensen dat beschikbaar is voor de arbeidsmarkt naar verwachting vanaf 2025 stagneren, terwijl de vraag naar mensen steeds verder toeneemt. Dit kan zorgen voor een structureel krappe arbeidsmarkt. De groep ouderen wordt niet alleen groter, maar ook de gemiddelde leeftijd komt steeds hoger te liggen. Deze dubbele vergrijzing zal overal in Nederland toenemen. Mede doordat ouderen langer zelfstandig blijven wonen, zorgt dit voor een andere vraag op de arbeidsmarkt en een stijging van de zorg-gerelateerde behoefte.

Het aantal 65 plussers in Opmeer is met circa 22% boven het landelijk gemiddelde van circa 20%. Bij een gelijkblijvende ontwikkeling zal dit percentage de komende 20 jaar kunnen stijgen naar 30%.

Om te zorgen voor voldoende arbeidspotentieel voor onze lokale bedrijven is het van belang dat er zowel binnen de gemeente als in de buurgemeenten het aantal werkende inwoners toeneemt en een beperking komt van de uitstroom van de jongeren/studenten. Voldoende huisvesting en voorzieningen zijn hierin randvoorwaarden. Daarnaast is een goede bereikbaarheid binnen de regio van groot belang.

Daarbij moeten werkgevers zich voorbereiden op het doen van dezelfde hoeveelheid werk, maar dan met minder mensen. Dat vraagt om creatieve oplossingen zoals het aanboren van nieuw talent, het werk anders organiseren en het langer behouden van mensen voor de arbeidsmarkt.

2.3 Economische ontwikkelingen in Opmeer

De komende jaren wordt uitvoering gegeven aan een aantal ontwikkelingen met een economische impact voor Opmeer.

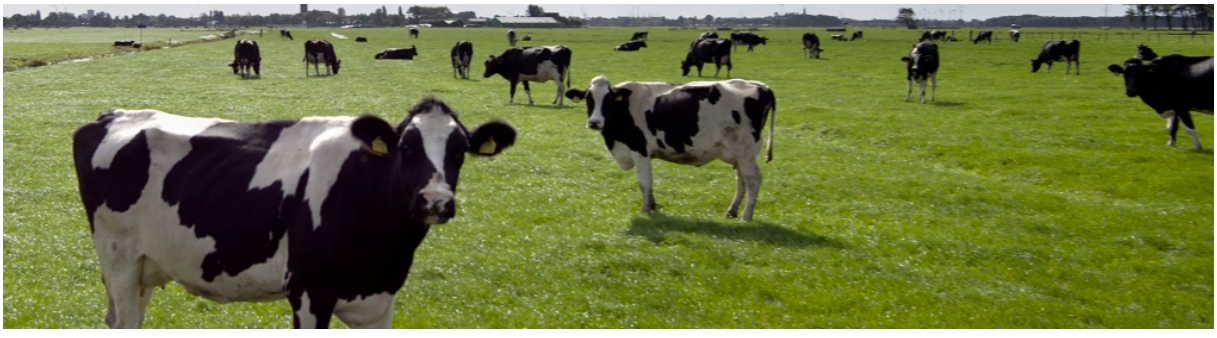
Ambitie uitbreiding bedrijventerrein De Veken
Opmeer heeft al lang geleden de ambitie uitgesproken om het bedrijventerrein De Veken uit te willen breiden. Hiervoor is in 2006 29 hectare aangekocht en is 2008 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Projectontwikkelaar Scholtens en De Veken 4 B.V. opgericht. Door de economische recessie is de eerste planvorming voor het ontwikkelen en uitgeven van 20ha pas veel later van gestart gegaan. In 2022 heeft de raad een ontwerp bestemmingsplan vastgesteld, echter dit plan in januari 2024 vernietigd door de Raad van State. Op moment van schrijven van deze nota EZ wordt onderzocht of er nog mogelijkheden zijn voor het uitbreiden van het bedrijventerrein. Voor in de toekomst nieuw uit te geven bedrijventerrein hecht Opmeer veel waarde aan het borgen van de kwaliteit van het nieuwe terrein. Instrumenten als verplicht Parkmanagement en een vestigingsbeleid zullen daarom onderdeel zijn van een nieuwe planvorming.

Herontwikkeling centrum Opmeer-Spanbroek
Het centrum van Opmeer-Spanbroek is het grootste winkelgebied van de gemeente Opmeer. Het winkelgebied telt bijna 50 vestigingen en valt daarmee binnen de categorie 'centraal winkelgebied/kernverzorgend klein 50-50 winkels' volgens de indeling van Locatus. Met vestigingen worden niet alleen winkels bedoeld, maar ook horeca en dienstverlening. In de regionale detailhandelsvisie Westfriesland wordt het centrum aangemerkt als bovenlokaal boodschappencentrum en heeft daarmee ook een subregionale functie. Dit betekent dat het centrum niet alleen voor de inwoners van Opmeer-Spanbroek, maar ook voor de directe omgeving een boodschappenfunctie heeft. Consumenten bezoeken boodschappencentra op de eerste plaats voor de dagelijkse boodschappen en de frequent niet-dagelijkse aankopen. Boodschappencentra zijn dan ook gebaat bij een functionele opzet, een goede bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen en een goede parkeersituatie.

Er zijn vele afzonderlijke ontwikkelingen op komst voor het centrum van Opmeer-Spanbroek. Om de ontwikkelingen goed op elkaar af te kunnen stemmen en daar een meerwaarde voor het centrum voor te creëren is er een gebiedsvisie voor het centrum Opmeer-Spanbroek opgesteld, die voor de zomer 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad. Parallel hieraan wordt er momenteel een beeldkwaliteitsplan opgesteld en een bestemmingsplan. De gebiedsvisie gaat uit van een levendig centrum met meer dan nu een verblijfsfunctie waar men elkaar kan ontmoeten en een kop koffie of een broodje kan nuttigen en waar meer evenementen zullen gaan plaats vinden.

Ontwikkeling van een nieuwe wijk in Hoogwoud-Oost
De gemeente Opmeer heeft de opgave om in de komende tien jaar zo'n 900 woningen te bouwen om te kunnen voldoen aan de grote vraag en de afspraken binnen de regionale Woondeal 2.0 voor Westfriesland. Om aan deze grote vraag te voldoen zijn er plannen om de komende jaren in Hoogwoud Oost een nieuwbouwwijk van 300 à 400 woningen te bouwen. Dit kan een positieve impact hebben op het winkelgebied Hoogwoud dat op dit moment bijna 20 winkels telt en binnen de categorie 'ondersteunend winkelgebied / wijkwinkelcentrum klein' valt, volgens de indeling van Locatus. Het winkelgebied wordt gedomineerd door een grootschalige detailhandelsvestiging (ca. 16.000 m^3) met bovenregionale aantrekkingskracht en ligt aan de rand van Hoogwoud Oost.

Onduidelijkheden omtrent de toekomst van de agrarische sector
Vanwege regelgeving, vergunningen, de energietransitie, de natuur-, water- en klimaatdoelen welke beschreven staan in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG), de woningbouw en de ruimtelijke puzzel ontstaat er druk op grondgebruik en is de toekomst van de agrarische sector onzeker. Het is een complex geheel en de lokale opgave voor de gemeentes in Westfriesland is tot nu toe nog onduidelijk. In totaal zijn er binnen de gemeentegrenzen van Opmeer totaal 138 bedrijven actief in de landbouwsector. Ruim 85% van het Opmeers grondgebied wordt gebruikt voor de landbouw. Er is grote behoefte aan een helder toekomstperspectief voor onze agrarische sector.

2.4 SWOT

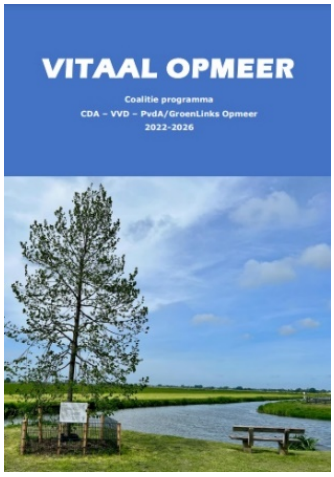
De toename van het aantal bewoners en de uitbreiding van het bedrijventerrein biedt kansen voor voorzieningen en werkgelegenheid in Opmeer. Daarnaast creëert de gebiedsvisie voor het centrum een opwaardering van het kernwinkelgebied. Groei van bewoners en bedrijven betekent echter ook meer verkeersbewegingen en druk op het beperkte energienetwerk. In onderstaande tabel zijn de kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes op economisch gebied in kaart gebracht.

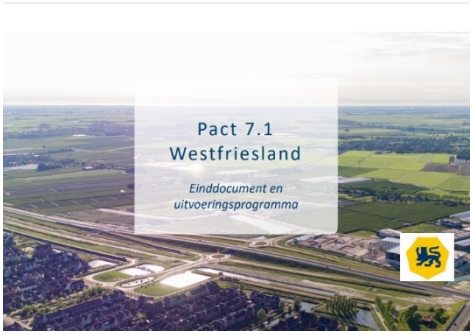

3. Kaders

De Nota Economische Zaken sluit uiteraard aan bij de lokale Toekomstvisie 2030, het Coalitieprogramma 2022-2026 en Daarnaast past de Nota binnen de kaders van reeds opgesteld lokaal, regionaal en landelijk beleid. De meest relevante beleidsdocumenten worden in de bijlage kort toegelicht. Op het einde van deze paragraaf worden de Gemeenschappelijke Regelingen, welke een raakvlak hebben met deze Nota, nog kort beschreven.

3.1 Toekomstvisie Opmeer 2030 Thuis in Opmeer!

Met deze visie geeft Opmeer richting aan de ontwikkelingen in de gemeente. De visie is opgesteld aan de hand van contact met bewoners, ondernemers, verenigingen, dorpsraden en betrokkenen. Naar aanleiding hiervan zijn op de volgende vijf thema's ambities opgesteld die aansluiten bij de bestaande identiteit en kwaliteiten van de gemeente Opmeer:

Vitale dorpen in een vitale gemeente
Een groene leefomgeving waar mensen van jong tot oud kunnen blijven wonen, actief zijn en zich thuis voelen. In de hechte dorpskernen in de gemeente Opmeer wordt iedereen betrokken. In alle kernen is er ruimte voor activiteiten voor alle leeftijdsgroepen. Iedereen kan sporten, deelnemen aan een vereniging of actief zijn in de gemeenschap. Verenigings- en bewonersinitiatieven worden door de gemeente ondersteund. Er worden woningen bijgebouwd voor starters, gezinnen en senioren. Er wordt geïnvesteerd in voldoende ouderenwoningen, zodat ouderen nabij en met elkaar kunnen wonen, jongerenwoningen, starterswoningen en woon-zorg complexen.

Een zorgzame gemeenschap

Een goede zorgverlening die dichtbij de mensen staat. Onderdeel daarvan is de ambitie om mensen zo lang mogelijk in de eigen gemeenschap en dicht bij elkaar te kunnen laten wonen en leven. We spannen ons in om zorg bereikbaar te houden. We investeren in wijkgericht werken en zorgoplossingen op maat. Daarnaast worden de vrijwillige mantelzorgers vanuit de gemeente goed bijgestaan met kennis en advies.

Een duurzame toekomst

Opmeer en haar inwoners nemen de klimaatmaatregelen serieus. Er wordt werk gemaakt van de Westfriese ambitie om enerzijds maatregelen te nemen waardoor de energievraag minder wordt en aan de andere kant energie regionaal opgewekt wordt. Dit leidt tot een klimaatbestendige gemeente in 2050, waarin de energievraag gedekt wordt door de regionale energieopwekking. Binnen de energietransitie en klimaatadaptatie worden keuzes gemaakt voor ontwikkelingen die zo goed als mogelijk inpasbaar en betaalbaar zijn, met respect voor ons unieke landschap. De gemeente heeft daarnaast een sterk agrarisch toekomstperspectief.

Een aantrekkelijk landschap

Opmeer koestert haar open landschap, erfgoed en de kenmerkende lintdorpen. Dit maakt Opmeer een fijne plek om te wonen. Dit open landschap willen we behouden. Daarom kiezen we voor ontwikkelingen die passend zijn bij ons kenmerkende landschap. Dit geldt voor het realiseren van de energietransitie, de ontwikkeling van de agrarische sector en de toeristische mogelijkheden. Wij zijn ons bewust van het bijzondere landschap dat wij geërfd hebben en investeren in het behoud ervan.

Een bereikbaar bestuur

Het bestuur van Opmeer is bereikbaar en toegankelijk. Bij de besluitvorming worden belanghebbenden betrokken. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de rol en positie van dorpsraden ten opzichte van het gemeentebestuur. De Westfriese gemeenten werken bestuurlijk en ambtelijk nauw samen waar dit mogelijk is. Er wordt geïnvesteerd in het versterken van de band tussen gemeentebestuur en inwoners.

Ambitie voor 2030 uit de Toekomstvisie

We hebben een moderne agrarische sector en focussen ons op toerisme en duurzame bedrijvigheid. Opmeer is ondernemend, sociaal en actief. We werken veel in regionaal verband, maar koesteren daarbij altijd onze eigen identiteit.

3.2 Coalitieprogramma 2022-2026 Vitaal Opmeer

Het coalitieakkoord 2022-2026 met de naam 'Vitaal Opmeer' is opgesteld door de gemeenteraadsfracties van het CDA, VVD en PvdA/GroenLinks na de verkiezingen in maart 2022. Het akkoord geeft invulling aan de ambities van de Toekomstvisie Opmeer 2030. In het Coalitieprogramma staan concrete actiepunten vermeld.

3.3 Pact van Westfriesland 7.1

Samen met de partners uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties hebben we nagedacht over wat er nodig is om samen te werken aan de versterking van welvaart en welzijn in onze regio. Het resultaat daarvan is het Pact van Westfriesland 7.1; zeven gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec), één geluid. Daarin staan voor de zes belangrijkste thema's, de kansen en uitdagingen beschreven. Er hoort ook een uitvoeringsprogramma bij. Daarin staat per thema beschreven wat wie, wanneer gaat doen. De zes thema's zijn: wonen, leefbaarheid & bereikbaarheid, arbeidsmarkt & onderwijs, energietransitie & klimaatadaptatie, vrije tijd, ondernemen & economie, sociaal domein.

3.4 Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland

Het Recreatieschap Westfriesland is een gemeenschappelijke regeling waarbinnen de zeven Westfriese gemeenten samenwerken. Jaarlijks wordt hiertoe een kadernota en begroting voorgelegd. Doel van de regeling is de behartiging van gemeenschappelijke belangen voor recreatie, landschap en natuur door enerzijds het beheren van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen en anderzijds door de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland.

3.5 Samenwerkingsovereenkomst met Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN)

De gemeente Opmeer heeft, net als de andere gemeenten in de regio Noord-Holland Noord, een samenwerkingsovereenkomst met het ONHN. Jaarlijks wordt een activiteitenplan overlegd. ONHN werkt met de gemeentes samen op met name de onderwerpen aantrekkelijk vestigingsklimaat, het ondersteunen en begeleiden van mkb-ondernemers bij financiële en innovatieve vraagstukken, het binden van innovatieve bedrijven aan de regio en het vergroten van de bekendheid van de regio Noord-Holland Noord.

3.6 Regionaal Economische Agenda Westfriesland

De ambitie van de economische agenda is een vitale en toekomstbestendige economie op basis van goede samenwerking. Acties uit deze agenda komen terug in de thema's 'Ondernemen & Economie', 'Vrije Tijd' en 'Arbeidsmarkt & Onderwijs' in het Pact Westfriesland 7.1

3.7 Convenant Werklocaties Westfriesland (2022)

Dit convenant is opgesteld door de regiogemeenten in Westfriesland en de provincie Noord-Holland. Doel is om in de regio Westfriesland te komen tot sterke regionale afspraken over de planning van bedrijventerreinen. Met dit convenant beogen partijen een actieve regionale samenwerking te voeren voor een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de bedrijventerreinenmarkt van de regio Westfriesland. Hiervoor maken de partijen afspraken over het bereiken van balans in vraag en aanbod van bedrijventerreinen.

3.8 Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland (2015)

Doel van de detailhandelsvisie is om een toekomstbestendig perspectief op de detailhandel voor de regio Westfriesland te schetsen. De focus ligt op het versterken en veerkrachtiger maken van de detailhandelsstructuur in Westfriesland. De visie biedt de Westfriese gemeenten een (toetsingskader) waarmee samen met de stakeholders aan een vitale, ondernemende regio kan worden gewerkt.

3.9 Promotieplan Westfriesland (2023)

Een plan om de zichtbaarheid van de regio Westfriesland te vergroten bij (potentiële bezoekers) en toeristische ondernemers onderling en met de overheid te verbinden, zodat er kostenefficiënt een grotere doelgroep kan worden bereikt.

3.10 Samenwerkingsverbanden

In onderstaande figuur zijn de samenwerkingsverbanden overzichtelijk weergegeven.

4. Economische visie

Er komt veel op ons af. Sociale en demografische veranderingen, de overgang naar een steeds meer digitale economie, een omslag op het gebied van klimaat en milieu, diverse herontwikkelingen in het centrum Opmeer-Spanbroek, de complexiteit omtrent de toekomstbestendigheid van de agrarische sector, de noodzaak van vele nieuwbouwwoningen en de ruimtelijke puzzel. Aan de hand van de vijf opgaven uit de Toekomstvisie Opmeer 2030 geven we richting aan de koers op economisch gebied voor de gemeente Opmeer. Dit hebben we vertaald in 10 speerpunten.

1. Een sterke centrumfunctie in de hoofdkernen Opmeer-Spanbroek en Hoogwoud

2. Een vitaal bedrijventerrein De Veken

3. Informeren en faciliteren van onze ondernemers

Vitaal

Zorgzaam

4. Stimuleren van een gezonde arbeidsmarkt ontwikkeling.

5. Onze ondernemers op weg helpen in de energietransitie

Duurzaam

6. Een toekomstbestendige agrarische sector

7. Meer bezoekers in onze gemeente

Aantrekkelijk

8. Vergroten van de beleefbaarheid van de Opmeerse identiteit

9. Betrekken van onze ondernemers(verenigingen) bij het maken van visies en beleid

10. Het creëren van momenten waarbij de bestuurder(s) in direct contact komt met ondernemers

Bereikbaar

I. Vitale dorpen in een vitale gemeente

1. Een sterke centrumfunctie in de hoofdkernen Opmeer-Spanbroek en Hoogwoud

Voor het centrum Opmeer-Spanbroek en Hoogwoud wordt een versteviging van de centrumfunctie ingebed in de gebiedsvisies die in 2023 zijn vastgesteld. Van belang is dat deze centrumgebieden naast voldoende dagelijkse voorzieningen met een zo volledig mogelijke branchering ook ontmoetingsplekken biedt voor bewoners en bezoekers. Dit kan o.a. door het toevoegen van één of meer kwalitatieve horecavoorzieningen die overdag open zijn met wellicht een terras, door het verfraaien van de openbare ruimte tot een prettig verblijfsgebied en het creëren van faciliteiten voor evenementen. Het centrum Opmeer-Spanbroek fungeert als wijkwinkelcentrum en heeft zodoende naast het dagelijks aanbod ook een aantal speciaalzaken; leegstand moet voorkomen worden. Op de dinsdag is er een weekmarkt. Onderzocht zal worden in hoeverre het mogelijk is om het aantal kramen en daarmee dus het aanbod van de weekmarkt uit te breiden met wellicht streekgebonden – of lokale (boerenland)producten. De betreffende winkeliersverenigingen en andere organisaties kunnen gestimuleerd worden om meer evenementen te organiseren in de centrumgebieden.

2. Een vitaal bedrijventerrein De Veken

Voorwaardelijk voor een sociaaleconomisch vitaal bedrijventerrein, is dat het een locatie is waar het goed ondernemen en werken is. Het terrein moet duurzaam zijn en er fysiek-ruimtelijk goed bij liggen. Ondernemers, overheden en beheerders werken er samen aan het pakken van kansen en het oplossen van knelpunten. Als gemeente zien wij toegevoegde waarde in het versterken van ketens en zien hierin veel kansen voor Opmeer.

Bedrijventerreinen moeten niet alleen plekken zijn waar gewerkt wordt, maar waar ook het ook fijn werken is. De kwaliteit van de inrichting van het terrein draagt hier aan bij, net als de sociale functie van een terrein. De mogelijkheden tot ontmoeting zijn goed voor kennisdeling, samenwerking, en sociale cohesie op de terreinen. Dit is een factor die in de toekomst aan belang wint omdat het bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van het terrein en van positieve invloed is op het vinden van nieuwe werknemers.

Daarnaast is het voor ondernemers op een bedrijventerrein veiligheid erg belangrijk. Ondermijning en criminaliteit zijn een bedreiging voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van een bedrijventerrein. Samen met de ondernemers een traject zoals 'Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen' kan bijdragen aan het verbeteren van de veiligheid.

3. Informeren en faciliteren van onze ondernemers

Vanuit coalitieakkoord is gesteld om "Ondernemersloket" nieuw leven in te blazen om een directe lijn met ondernemers weer aan te halen. Dit is nu ingeregeld door "accountmanagers Economische Zaken" te hebben die nauw contact onderhouden met de ondernemers en winkeliers in onze gemeente. Deze functionarissen faciliteren als het ware als 'een rode loper' voor zowel nieuwe als reeds gevestigde ondernemers en heeft connecties met andere regionale instanties en loketten (zoals bijvoorbeeld het startersloket en het duurzaam ondernemersloket), waar hij/zij de ondernemer naar door kan verwijzen voor meer gedetailleerde informatie. Het 'loket' reageert niet alleen op vragen van de ondernemers, maar handelt ook pro-actief. Een voorbeeld zou kunnen zijn dat het loket de lokale winkelier of ondernemer attendeert op bepaalde subsidieregelingen of bijvoorbeeld toeristische ondernemers met elkaar in contact brengt voor een toeristisch arrangement.

In Opmeer is er een drietal winkeliers-/ondernemersverenigingen actief. In de praktijk zijn echter lang niet alle ondernemers lid van zo'n vereniging, waardoor de financiële middelen beperkt zijn. Om (meer) evenementen en/of veiligheidsmaatregelen in de winkelgebieden en/of op de bedrijventerreinen te treffen hebben de betreffende verenigingen meer financiële middelen nodig. Dit kan bereikt worden door het instellen van één of meerdere ondernemersfondsen of wellicht gemeentelijke subsidiemogelijkheden. Het voordeel van een ondernemersfonds is, dat alle ondernemers lid zijn en dus een financiële bijdrage leveren. Er zijn diverse ondernemersfondsen mogelijk. De gemeente wil een faciliterende rol innemen indien ondernemers zo'n fonds zouden willen opzetten. Verder heeft de gemeente een aantal keer per jaar een structureel overleg met de verschillende ondernemers- en winkeliersverenigingen.

II. Een zorgzame gemeenschap

4. Stimuleren van een gezonde arbeidsmarkt ontwikkeling

Om de uitdagingen op de arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden is het van belang dat de overheid, het bedrijfsleven en het onderwijs de komende jaren gaan samenwerken om zoveel mogelijk inwoners aan het werk te krijgen, houden en bij te scholen voor de nieuwe banen die komen. Dit vraagstuk is regionaal opgepakt door het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord. Zij hebben namens verschillende stakeholders uit de regio, waaronder de 17 gemeenten De Human Capital Agenda Noord Holland Noord opgesteld. Met de Human Capital Agenda wordt samenwerking tussen de publieke en private sector gefaciliteerd. Gericht op verbinding van verschillende organisaties die elkaar helpen en van elkaar leren om te zorgen voor de optimale inzet van menselijk kapitaal in de regio. Met deze agenda komen zowel het economisch (vestigingsklimaat) als het sociaal (werk en inkomen, participatie en onderwijs) domein samen.

De partijen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering zijn oa; Horizon College, Vonk, Hogeschool Inholland Alkmaar, Economisch Forum Holland boven Amsterdam, WerkgeversServicepunt Noord-Holland Noord, Westfriese Bedrijvengroep en Ondernemend Regio Alkmaar. Echter, in Opmeer zijn wij in contact met onze ondernemers en gaan we in gesprek met hen over de huidige krapte op de arbeidsmarkt en de toenemende uitdagingen in de toekomst. Wij zijn de schakel tussen onze ondernemers en de regionale uitvoering van de Human Capital Agenda. De gemeente heeft hierin een verbindende, informerende en faciliterende rol.

III. Een duurzame toekomst

5. Onze ondernemers op weg helpen in de energietransitie

In het Pact van Westfriesland heeft de gemeente Opmeer zich gecommitteerd aan energieneutraal in 2040 en klimaatbestendig in 2050. Voor bedrijventerrein De Veken is afgesproken om in 2030 al volledig energieneutraal te zijn. Provincie, gemeente en projectontwikkelaar zetten hun uitgifte- en vergunningenbeleid in om actief te sturen op verduurzaming van de uitbreiding van De Veken. Binnen het bestemmingsplan wordt een bepaalde mate van duurzaamheid afgedwongen. De transitie naar energieneutraal en klimaatbestendig is niet belegd bij economische zaken. Economische Zaken heeft echter wel de contacten met de ondernemers en staat in nauw contact met de duurzaamheidscoördinator en collega's op het gebied van o.a. mobiliteit en openbare ruimte. Vanuit economische zaken worden ondernemers geïnformeerd over duurzaamheidsmaatregelen en geactiveerd deze te treffen wellicht met behulp van bijvoorbeeld diverse provinciale of landelijke subsidieregelingen. Dit kunnen ondernemers op een bedrijventerrein zijn, toeristische ondernemers, winkeliers, kleine ondernemers, etc. Maar ook de agrarische ondernemers voor bijvoorbeeld de transitie naar kringlooplandbouw.

De verbreding naar een duurzaamheidsaanpak vraagt om nieuwe kennis vanuit andere beleidsvelden. Samenwerking met en nauwe betrokkenheid van de andere beleidsterreinen is een essentiële stap om de verbreding mogelijk te maken.

6. Een toekomstbestendige agrarische sector

Vanwege regelgeving, vergunningen, de energietransitie, de natuur-, water- en klimaatdoelen en de woningnood ontstaat er druk op grondgebruik. Het is een complex geheel waarbij de lokale opgave voor de gemeente tot nog toe onduidelijk is. Samen met de agrarische sector en de regio werkt de gemeente aan een helder toekomstperspectief voor de agrarische ondernemers in Opmeer.

IV. Een aantrekkelijk landschap

7. Meer bezoekers in onze gemeente

De verschillende accommodaties in de gemeente vormen een goede uitvalsbasis voor diverse recreatieve activiteiten in en in de omgeving van de gemeente Opmeer. Het buitengebied en de historische dorpslinten in de gemeente hebben door het behoud van de oorspronkelijke, cultuurhistorische en landschappelijke structuur als geheel toeristische potentie. Ruimte, rust en groen zijn leidend, samen met historische elementen. Het open landschap van de gemeente is bijzonder fraai. Agrariërs zijn belangrijk voor het in stand houden van het Westfriese landschap rondom de dorpskernen. Het agrarische karakter biedt mogelijkheden voor agritoerisme.

We zien mogelijkheden om de recreatieve waarde van de kernen en het landelijk gebied te versterken wanneer nieuwe, bij voorkeur bijzondere, verblijfsaccommodaties worden toegevoegd aan het bestaande aanbod. Agrarische ondernemers kunnen hier vorm aan geven door uitbreiding van hun bedrijfsactiviteiten richting toeristische overnachtingen en/of recreatieve activiteiten. Naast het boerderij- en rundveemuseum zijn er vele fiets-, wandel- en vaarroutes welke zijn aangesloten op die in de omgeving. Zo is Opmeer ook opgenomen in het knooppuntennetwerk voor fietsers. Er zijn goede mogelijkheden voor het versterken van het toerisme in de vorm van 'routetoerisme'. Ondernemers langs fiets-, wandel- en vaarroutes kunnen faciliteiten en activiteiten aanbieden aan de passant. Zo kunnen ondernemers en routestructuren elkaar versterken. Binnen het nog op te stellen nieuwe toeristisch beleid zal bovenstaande vorm moeten krijgen.

8. Vergroten van de beleefbaarheid van de Opmeerse identiteit

Er zijn in Opmeer geen gemeentelijke monumenten, maar wel een groot aantal rijks- en provinciale monumenten in de vorm van vooral kerken, molens, stolpen en woningen. De gemeente koestert het open landschap, het erfgoed en de kenmerkende lintdorpen. Ontwikkelingen moeten dan ook passend zijn binnen dit kenmerkende landschap. We willen dan ook geen massatoerisme, maar in samenwerking met de regio een sterke Westfriese identiteit ontwikkelen dat voortbouwt op de eigen identiteit van het landschap om zo toerisme te stimuleren. Aan de hand van de Opmeerse iconen kan het verhaal van het unieke landschap verteld worden.

V. Een bereikbaar bestuur

9. Betrekken van onze ondernemers(verenigingen) bij het maken van visies en beleid

Belangrijk is dat ondernemers betrokken worden bij besluitvormingsprocessen. Zo zijn de winkeliers betrokken bij de centrumvisie Opmeer-Spanbroek en wordt het nieuwe toeristisch beleid opgesteld in samenwerking met de toeristische ondernemers. Alleen wanneer er draagvlak bij hen aanwezig is, kan zo'n nieuw beleid succesvol geïmplementeerd worden.

10. Het creëren van momenten waarbij de bestuurder(s) in direct contact komt met ondernemers

De betreffende bestuurder(s) zijn aanwezig bij de reguliere overleggen met de diverse ondernemers en winkeliersverenigingen. Verder vinden er maandelijks bedrijfsbezoeken plaats.